

Schriftelijk overleg:

Voorhang aanwijzing NZa m.b.t. Wlz-maatregelen coalitieakkoord

4 mei 2023

Geachte commissieleden,

Uiterlijk dinsdag 9 mei 2023 kunt u uw vragen indienen ten behoeve van het schriftelijk overleg: *Voorhang aanwijzing NZa m.b.t. Wlz-maatregelen coalitieakkoord*. ActiZ, branchevereniging van zorgorganisaties, vraagt u om deze brief te betrekken bij het opstellen van uw vragen.

Minister Helder heeft u per [brief](#) geïnformeerd over haar voornemen om de NZa een aanwijzing te geven om twee maatregelen uit het coalitieakkoord financieel te effectueren: 'Meerjarige contracteerruimte en meerjarige budgetafspraken Wlz' en 'Doorontwikkeling Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg'. De minister verzoekt de NZa om deze besparing met ingang van 2024 in de NZa-tarieven te verwerken. Dit heeft een financiële impact op het Wlz-kader (het totaalbudget dat beschikbaar is voor de langdurige zorg) van 1,2% in 2024 en loopt op tot bijna 3% in 2026. Gevolg hiervan zal zijn dat V&V-organisaties minder budget krijgen om de zorg aan kwetsbare ouderen te verlenen. ActiZ heeft grote zorgen over de gevolgen van dit beleid voor de kwaliteit en toegankelijkheid van de verpleeg(huis)zorg.

1. Besparing op Wlz-kader

ActiZ vindt het onverantwoord om de besparingen door te voeren, terwijl er nog geen uitgewerkt beleid ligt voor de twee genoemde maatregelen uit het coalitieakkoord. De impact van het beleid en de onderbouwing van de maatregelen moeten wat ActiZ betreft duidelijk zijn voordat sprake kan zijn van een besparing. De minister wil bezuinigen op het budget voor de langdurige zorg door middel van een doelmatigheidskorting op basis van een veronderstelde doelmatigheidswinst waarvan het onzeker is of deze behaald gaat en kan worden.

[Doorontwikkeling Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg](#)

In de sector loopt momenteel het intensieve traject met verschillende veldpartijen om van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg te komen tot het nieuwe generieke kwaliteitskompas, voor thuis, in de wijk en in het verpleeghuis. Op dit moment is het echter nog onduidelijk vanaf wanneer het kwaliteitskompas gaat gelden en wat het kompas concreet voor de sector gaat betekenen. Daarmee is ActiZ van mening dat het op voorhand inboeken van een besparing van €100 miljoen in 2024 tot €350 miljoen in 2026, gekoppeld aan de doorontwikkeling van het Kwaliteitskader, te voorbarig is. Eerder [berichtte](#) het CPB dat niet alle kwaliteitsmiddelen van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg bij de sector terecht zijn

gekomen. ActiZ is van mening dat het grootste deel van deze middelen zijn ingezet voor kwaliteit, maar dat ook een deel is ingezet om de stijgende vraag op te vangen.

- *Deelt de minister de opvatting dat er momenteel nog veel onbekend is over de inwerkingtreding en uitwerking van het nieuwe generieke kwaliteitskompas en dat daarmee het op voorhand doorvoeren van een besparing zeer onwenselijk is?*

Meerjarige contracten en contracteerruimte

Vanaf 2024 worden zorgkantoren gestimuleerd via meerjarige contracteerruimte om met zorgaanbieders meerjarige contractafspraken met financiële afspraken te maken. Hoewel een meerjarig contract met financiële afspraken in potentie zekerheid en stabiliteit voor zorgaanbieders kan betekenen, biedt het geen garanties en rechtvaardiging voor het inboeken van een besparing.

Het is onduidelijk op welke wijze zorgkantoren in het inkoopbeleid invulling geven aan 'meerjarige contracten'. Daarnaast is de minister van mening dat een meerjarig Wlz-kader meerjarig perspectief biedt. Om die reden is een doelmatigheidsombuiging (ofwel besparing) ingeboekt. Daarmee is het de taak van zorgaanbieders om de zorg doelmatiger te organiseren. Wat ActiZ betreft is deze besparing onverantwoord omdat niet transparant is gemaakt op welke manier 'meerjarige contracten en contracteerruimte' leidt tot een besparing op het Wlz-kader.

- *Kan de minister helderheid geven over haar redenering dat een meerjarig Wlz-kader meerjarig perspectief biedt voor zorgaanbieders en daarmee financiële ruimte creëert om doelmatiger de zorg te organiseren?*

In de Kaderbrief beschrijft de minister welke ontwikkelingen zich voor doen in het macrokader en wat daarvan de financiële consequenties zijn. Echter is al er jaren sprake van een knellend Wlz-kader doordat het kader aan de voorkant te krap wordt vastgesteld. Dit leidt weliswaar gedurende het jaar vaak tot extra middelen maar heeft grote gevolgen voor de tarieven die zorgorganisaties ontvangen. In haar brief geeft de minister niet aan op basis van welke rekensystematiek zijn komt tot de vaststelling van het kader en welke aannames daaraan ten grondslag liggen en hoe zij aankijkt tegen het structureel te krap ramen van het macrokader.

- *Kan de minister de cijfermatige onderbouwing (incl. berekeningen en gedane aannames) geven van het Wlz-kader?*
- *Kan de minister aangeven hoe zij aankijkt tegen het feit dat het Wlz-kader structureel te krap geraamd wordt?*

2. Sector financieel onder druk

De sector staat momenteel financieel enorm onder druk. Zorgaanbieders hebben te maken met veel financiële onzekerheden: hoge inflatie en energiekosten, de herijking van de

normatieve huisvestingscomponent (NHC) van 8% en druk op de loonkosten en de toename van personeel dat niet in loondienst is als gevolg van hoger verzuim en personeelskrapte. Daarnaast heeft Zorgverzekeraars Nederland (ZN) het richttariefpercentage (het vertrekpunt voor de zorginkoop) voor 2024 vastgesteld op een lager percentage (95,5%) dan afgelopen jaren als gevolg van een te krap vastgesteld Wlz-kader. ActiZ vindt dit onverantwoord voor de financiële situatie van zorgorganisaties en daarmee de continuïteit van zorg. Het is niet reëel om te verwachten dat zorgaanbieders doelmatigheidswinst boeken in het licht van alle financiële ontwikkelingen, laat staan dat er dan ruimte over blijft om een korting op te vangen.

- *Deelt de minister de opvatting dat de sector onder grote financiële druk staat (hoge (loon)kosten, inflatie, NHC herijking) en dat het daarmee onverantwoord is om een besparing op het Wlz-kader van 1,2% in 2024 oplopend tot bijna 3% in 2026 door te voeren?*
- *Is de minister zich er van bewust dat als gevolg van de maatregelen de uitdagingen in de ouderenzorg nog vele malen groter worden, terwijl haar ambitie is deze juist aan te pakken?*

3. Lonen

ActiZ is van mening dat er geen besparingen moeten plaats vinden in de ouderenzorg maar juist investeringen gedaan moeten worden. Zorgmedewerkers verdienen op dit moment fors minder salaris ten opzichte van mensen met een vergelijkbaar opleidingsniveau in de publieke en commerciële sector. De loonachterstand beslaat gemiddeld ongeveer 7,5 procent. De salarissen moeten tenminste gelijk worden getrokken met vergelijkbare sectoren. Eerder adviseerde de Sociaal Economische Raad dit ook al. Om dit te realiseren is structureel ten minste 1 miljard nodig voor de VVT. ActiZ heeft dit al meerdere keren aangekaart bij de minister, en blijft dit doen zolang dat nodig is. Niet alleen vanuit menselijk oogpunt, maar ook gezien het grote beroep dat we als samenleving op zorgmedewerkers doen is deze investering meer dan gerechtvaardigd. Dat betekent een investering bóven OVA-ruimte, waarmee het ministerie over de brug moet komen.

- *Is de minister bereid om een investering bóven OVA-ruimte te doen zodat medewerkers in de ouderenzorg een marktconform salaris kunnen krijgen?*

Contact

Voor meer informatie of vragen, neemt u contact op met ActiZ:

Olfert Koning (o.koning@actiz.nl / 06-2902 0035), coördinator public affairs ActiZ of Frank Hagelstein (f.hagelstein@actiz.nl / 06-1503 0610), manager Wonen & Zorg & Arbeid.